

ΒΥΡΩΝ Γ. ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ

ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΤΙ ΚΑΝΟΥΜΕ;

ΑΘΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013

ΒΥΡΩΝ Γ. ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ

ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΤΙ ΚΑΝΟΥΜΕ;

ΑΘΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013

Αυτοέκδοση, Φεβρουάριος 2013
Δεν πωλείται
Χαρίζεται *Honoris causa*

ΧΡΟΝΙΚΟ

*«...και τα παιδιά μου,
με μια φουσαρμόνικα, τα ξελογιάζανε...»*

. . . . .

*«Ήταν ο τόπος μου σαν το χαμόγελο,
όνειρο καθημερινό.*

*Κάποιος τον πούλησε, κάποιος τον ρήμαξε
σα δανεισμένη πραμάτεια. Τώρα τ' αγόρια μου
παίζουν το θάνατο στα χαρακώματα»*

. . . . .

*Στιχουργός Κ. Χ.Μύρης
Συνθέτης Γ. Μαρκόπουλος
Ερμηνευτής Ν. Ξυλούρης*

ΒΥΡΩΝ Γ. ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ

Κατάγεται από την Ορεινή Ολυμπία. Έχει ένα γιο και δύο δίδυμες κόρες. Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω. Έφεδρος αξιωματικός. Ξεκίνησε την πολιτική του σταδιοδρομία από την ΟΝΝΕΔ, 1976. Βουλευτής ΝΔ, Β' Αθηνών, εκλεγόμενος συνεχώς σε δέκα τρεις αναμετρήσεις, από το 1981 μέχρι και το 2012 (Μάιος και Ιούνιος), διατελέσας πλειστάκις Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της ΝΔ και υπεύθυνος Τομέων Εξωτερικών και Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Πολιτισμού, Δημ. Διοίκησης, Δημ. Τάξης και Δικαιοσύνης. Στην Βουλή που προέκυψε από τις εκλογές της 6-5-12 (ΙΔ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ) εξελέγη Πρόεδρος της Βουλής με διακομματική υπερψήφιση 179 ψήφων. Στις 4-10-09 είχε εκλεγεί Αντιπρόεδρος της Βουλής με διακομματική υπερψήφιση 232 ψήφων. Διετέλεσε Υφυπουργός Προεδρίας και Κυβερνητικός Εκπρόσωπος, Υφυπουργός Παιδείας, Υφυπουργός Εξωτερικών, Υπουργός Δημοσίας Τάξεως. Το 1997 έθεσε επισήμως υποψηφιότητα για την προεδρία της ΝΔ. Σπούδασε Νομικά στη Νομική Αθηνών. Πολιτικές Επιστήμες στις ΗΠΑ. Διεθνές Δίκαιο στην Ακαδημία Διεθνούς Δικαίου της Χάγης. Ανθρώπινα Δικαιώματα στο Πανεπιστήμιο του

Στρασβούργου. Διεθνή Οικονομικά στο Σάλτσμπουργκ της Αυστρίας. Υπότροφος του Ιδρύματος Φουλμπράϊτ. Τιμήθηκε με το βραβείο Fontana di Roma της Ιταλικής Ακαδημίας (1992), με το ανώτατο παράσημο της Κυπριακής Δημοκρατίας του Μακαρίου του Γ' (1993), με το βραβείο Ελληνοτουρκικής φιλίας «Ιπεκτσι» (1995), με το βραβείο της Ελληνικής Εταιρείας Μεταφραστών Λογοτεχνίας, για το έργο του «Την παραμονή της Αγίας Αγνής» του Τζον Κητς (1998), με έπαινο της Ακαδημίας Αθηνών για το βιβλίο του «Μείζων Αθήνα» (2002), με τον «Χρυσό Σταυρό» της Ανωτάτης Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Εφέδρων Αξιωματικών (2006). Έχει συγγράψει περισσότερα από 30 βιβλία και μονογραφίες, μεταξύ των οποίων, «Στα Ιδεολογικά Χαρακώματα», «Περί Αξιοκρατίας», «Πολιτική και Τέχνη», «Θετικός Λόγος», «Ερωτήσεις, Παρατηρήσεις, Σχόλια», «Μπουσίντο: Ο Κώδικας των Σαμουράι», «Μείζων Αθήνα», «Μετά Παρρησίας», «Μυριόβιβλος», «Πολιτική Ανάπτυξη στην Ελλάδα: Από το Δόγμα Τρούμαν μέχρι σήμερα», «Αστυνομία: Ο Αένας Πλατωνικός Φύλακας», «Για μια Νέα Ιδεολογία», «Ελλην λόγος, ο Ευρωπαϊκός λόγος», «Χρηματοπιστωτική κρίση», «Περί Στεφάνου» του Δημοσθένους, «ΚΑΤΑ ΚΗΝΣΟΡΩΝ», «Περί Δημοσίου Χρέους» κ.α..

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΣΕΛ.
❖ ANTI ΠΡΟΛΟΓΟΥ	12
❖ ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΤΙ ΚΑΝΟΥΜΕ;	16
❖ Ορισμός της κρίσης	16
❖ Το Κατάρ, ο ευσεβής πόθος για επενδύσεις	16
❖ Ιστορικά αίτια	18
❖ ΕΟΚ και ΕΕ, το συναμφότερον	19
❖ Οι μεγάλες χειραγωγήσεις	21
❖ Εκμαυλισμός των νέων	23
❖ Αλλαγή νοοτροπίας	23
❖ Επιστροφή στην πραγματική οικονομία	24
❖ Συβαριτισμός	25
❖ Τα δεινά των φόρων	26
❖ Οι φόροι ακινήτων	27
❖ Δήμευση περιουσιών	28
❖ Αντικειμενικές αξίες	30
❖ Ιδιοκτησία στην Ευρώπη και στην Ελλάδα	31
❖ Το άρμεγμα της αγελάδας	32
❖ Άνταμ Σμιθ - Μαρξ - Κέϋνς	33
❖ Φόροι και επανάσταση	35
❖ Φόροι και αλλαξοπιστία	36
❖ Ιδιοκτησία και Ελευθερία	36

❖ Τί θα παράγει αυτός ο τόπος;	37
❖ Τα «ποιηματάκια» κατά μέρος, επί τέλους	38
❖ Κόστος εργασίας	40
❖ Παιδεία και Κατάρτιση	40
❖ Αναδυόμενες οικονομίες (;)	41
❖ Προϋποθέσεις για επενδύσεις	42
❖ Γεωργία τώρα!	43
❖ Κοινωνική ειρήνη και εθνική συνοχή	45
❖ Η μεσαία τάξη στο απόσπασμα	47
❖ <i>Salus populi suprema lex esto</i>	48
❖ Συμβούλιο του Λονδίνου 1953	49
❖ Δήλωση - ομολογία: «Κάναμε λάθος»	50
❖ ΕΠΙΛΟΓΟΣ	52
❖ Αρχαία Ελληνικά στην Ευρώπη	52
❖ Αρχαία Ελληνικά στα Δημοτικά της Αγγλίας	54
❖ «Ευχαριστούμε Ελλάδα, κληρονομιά μας»	55

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Εάν ετίθετο ως ζήτημα να αξιολογηθεί ποιοτικά ο πολιτικός λόγος ή ευρύτερα ο δημόσιος λόγος σήμερα, το βέβαιο συμπέρασμα φαίνεται να είναι πως η τηλεοπτική αδολεσχία των τριών τελευταίων χρόνων, της κρίσης και της ύφεσης, δεν βοηθάει ούτε στην ενημέρωση ούτε στην αλήθεια. Διαγώνιες απόψεις και γνώμες συναντώνται στον αέρα και είτε αλληλοεξουδετερώνονται ηρωϊκώς ως ατελείς γνώμες χωρίς συμπέρασμα, είτε ενώνονται σε ένα μείγμα εκνευριστικού βόμβου κυμαινομένων ντεσιμπέλ. Ο δήθεν διάλογος μετεξελίχθηκε στις μέρες της τηλεοπτικής δημοκρατίας σε επίδειξη διαρκείας δογματικών ιδεοληψιών και σουρρεαλιστικών εκκεντρικοτήτων. Μιλούν ψευδαισθησιακά με την ιστορία! Εκείνη όμως έχει λάβει τα μέτρα της. Και... απουσιάζει. Μεταφέρουν οι ρήτορες με όλο το ναρκισσισμό τους και με άπειρους «Δατισμούς»^{*}, αδιαφορούντες και για κανόνες γραμματικής και συντακτικού, την εξ αποκαλύψεως αλήθειά τους στο φιλοθεάμον κοινό, κερδίζοντας το χρόνο της

---

*

Ο όρος προήλθε από τον Δάτι, στρατηγό και αρχηγό των Περσών στη μάχη του Μαραθώνα (490 π.Χ.) και σημαίνει γελιοώδη επισώρευση συνωνύμων, σύγχυση παθητικής και ενεργητικής φωνής ρημάτων και γενικώς βαρβαρισμούς, δηλαδή κακή χρήση της Ελληνικής. Ο Δάτις ήθελε να κομπάζει ότι «ελάλει την Ελληνικήν».

δημοσιότητας που τους ικανοποιεί τις υπαρξιακές τους ανάγκες! Οι μετέχοντες στον δήθεν διάλογο, πάντοτε υπό την επικυριαρχία των τηλεοπτικών οικοδεσποτών ή οικοδεσποινών, εξασφαλίζουν τη θέση τους και το ρόλο τους στο «καστ» της σύγχρονης πολιτικής ιλαροτραγωδίας. Αυτοί είναι οι όροι άσκησης πολιτικής στα χρόνια της ψευδαίσθησης. Όλα «λειτουργούν» στο δήθεν. Όλα κινούνται στην τύχη τους. Η σκέψη αναλύεται στην παραγωγή της «ατάκας» και του επιθετικού, συχνά και μισαλλόδοξου, ευφυολογήματος. Και ο λόγος αυτοακυρούμενος παραχωρεί τη θέση του στο «τιτίβισμα». Αυτοί δυστυχώς είναι και οι όροι άσκησης της τηλεοπτικής διδασκαλίας της οικονομικής επιστήμης, μαζί με την προβολή της «εξυπνάδας», σήμερα σε ώρα κρίσεως. Την ώρα του δράματος. Αλήθεια, πού ήσαν όλοι αυτοί οι οικονομολόγοι καθηγητές πανεπιστημίου στα χρόνια της εικονικής πραγματικότητας (virtual reality) και της πλαστής ευδαιμονίας; Τότε που επωάζετο η σημερινή τερατογένεση; Μήπως σιωπούσαν, υπεραπασχολημένοι όντες στις διοικήσεις των τραπεζών, διασφαλίζοντας την υπερκερδοφορία τους, στις επιτροπές χρηματιστηρίων, για να οργανωθεί το «τέλειο έγκλημα» με το σκάνδαλο του Χρηματιστηρίου του 1999, με τους «αβανταδόρους» υπουργούς και με τους maîtres στη διακίνηση «εσωτερικής πληροφόρησης», στην κατάρτιση μελετών και χρηματοπιστωτικών προγραμμάτων, σε παράλληλες θέσεις εμπειρογνομώνων στις

Βρυξέλλες και στις εταιρείες του παγκόσμιου χρηματοπιστωτικού συστήματος, στις συνεργασίες για την έκδοση SWAPS, ήτοι διαφόρων συμβάσεων ανταλλαγής χρηματιστικών προϊόντων, ή για το ποντάρισμα σε διάφορα CDS, δηλαδή σε ασφάλιστρα κινδύνου; Τέτοιας αξίας ασφάλιστρα, που ασφαλίζουν μέχρι τελικής πτώσεως - καταστροφής τους κινδύνους που πάντα επέρχονται! Πού ήσαν όλοι αυτοί οι ρήτορες; Οι οποίοι βγήκαν σαν «scavengers» (είναι κάτι παράξενα και δύσοσμα ανθρωποειδή όντα που περιφέρονται στα πεδία των μαχών την επόμενη μέρα και πράττουν νεκροσυλία σε βάρος των πεσόντων νικητών ή ηττημένων, αδιάφορο, φτάνει να είναι νεκροί); Και αγοράζουν ακατάσχετα, προτείνοντας λύσεις σωτηρίας, αντιφατικές μεταξύ τους, με σταθερά χαρακτηριστικά πάντοτε τα στοιχεία της «μοντελοπληξίας» και της «μιγματολαγνείας».

Σ' αυτή τη λειτουργία, όχι, δεν μετέχω. Συνειδητά και πεισματικά. Δεν φτιάχνω εγώ κάποιο «αφήγημα», όπως είναι ο σνομπίστικος όρος της πολιτικής μόδας. Παρουσιάζονται επί των ερειπίων της Ελληνικής κοινωνίας, επί του κονιορτού και του ολισθηρού αν όχι ανύπαρκτου εδάφους ασκήσεως πολιτικής, διάφοροι νεογλωσσοπλάστες και μιλούν για κάποιο δήθεν νεοελληνικό «αφήγημα» για την οικονομική κρίση ή για την ύφεση ή για την ιστορία και ούτω καθεξής. «Αφήγημα», λέει!!! Άλλες φορές, καταχρηστικά και μονότονα, οι πολιτικοί ρήτορες

του καιρού μας χρησιμοποιούν τον όρο «διακυβευμα», που τον αντλούν από τις «μπαρμπουτιέρες». «Διακυβεύω», το ρήμα. Και σημαίνει παίζω κάτι στα ζάρια. Όμως άλλο πράγμα το κρινόμενο ζήτημα ή το ζήτημα ζωής και θανάτου (για μια πατρίδα, για μια οικονομία, για ένα εθνικό θέμα), και άλλο πράγμα ένα κακό «παράδειγμα» ή μια κίνηση στη θεωρία των παιγνίων. Ο μέγας Δελφικός μύστης, ο Πλούταρχος, έλεγε: *«Όταν πρόκειται για πρόσωπα, πράγματα ή καταστάσεις, όπου κυριαρχεί η αγάπη, ο πόνος και το πάθος, να μη μετράς, να μην υπολογίζεις, να μη μιλάς. Αλλά να εξομολογείσαι»*. Αυτό πράττω και εγώ σήμερα με το παρόν πόνημα.—

**Β.Γ.Π.
13.ΙΙ.2013**

ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΤΙ ΚΑΝΟΥΜΕ;

Ορισμός της κρίσης

Έχει τονισθεί επανειλημμένως και σε πολλές παρεμβάσεις μου πως η βασική αιτία της παρούσας χρηματοπιστωτικής κρίσης που βιώνουμε ως λαός τόσο δραματικά σήμερα, της εντονότερης από τον Β΄ Πόλεμο και μετά, είναι κατά κύριο λόγο η εκ του πονηρού και με την αποφασιστική συνέργεια των δανειστών μας απομάκρυνση της οικονομίας και της οικονομικής συμπεριφοράς από τους όρους και ορισμούς της πραγματικής οικονομίας και η μετατόπισή της στο πεδίο του νομισματικού, του ψηφιακού και του άυλου. Η μετατροπή της μ' έναν λόγο σ' αυτό που εύστοχα χαρακτηρίστηκε στη διεθνή βιβλιογραφία ως «*καπιταλισμός του καζίνο*». Ταυτόχρονα, γιγαντώθηκε «*καρκινικά*» ο τομέας των υπηρεσιών που κατέλαβε τον χώρο κάθε οικονομικής δράσης σε βάρος των τομέων πρωτογενούς και δευτερογενούς παραγωγής, τους οποίους όχι απλά παρέκαμπε, αλλά κατέστρεφε ολοσχερώς.

Το Κατάρ, ο ευσεβής πόθος για επενδύσεις

Το Κατάρ της επικαιρότητας, για παράδειγμα, το Εμιράτο του Αραβικού κόλπου με το υψηλότερο

(80.500 δολλάρια) κατά κεφαλήν εισόδημα στον πλανήτη μαζί με τη Νορβηγία, που έχει γίνει συνώνυμο του διαψευδόμενου δυστυχώς ευσεβούς επενδυτικού πόθου για την Ελλάδα της ύφεσης, δεν περιορίζει τα επενδυτικά του προγράμματα προχωρημένης και μάλιστα στρατηγικής σημασίας και υψηλής τεχνολογίας στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, στην ενέργεια, στην πετροχημική βιομηχανία, στο αλουμίνιο, στα λιπάσματα και στην ψηφιακή επικοινωνία, αλλά προνοεί, σχεδιάζει και επενδύει κατά προτεραιότητα και στον αγροτοδιατροφικό τομέα. Το «πρόγραμμα διατροφικής ασφάλειας» που προβάλλει στην παγκόσμια επενδυτική αγορά το Κατάρ είναι μια επενδυτική πρόκληση για την Ελλάδα. Θα μπορούσε κάλλιστα η χώρα μας να είχε «πλασαρισθεί» ως δυνητικός προμηθευτής τροφίμων στο προνοητικό και πλούσιο Εμιράτο. Ή να είχε επιδιωχθεί τουλάχιστον κάτι τέτοιο. Ακόμη, το Κατάρ αποτελεί ένα μάθημα προς όλους όσοι λησμόνησαν και λησμονούν τις φυσικές προτεραιότητες της οικονομίας. Της ατομικής, της οικογενειακής και της εθνικής. Οι Έλληνες δυστυχώς έγιναν επιλήσμονες του οικονομικού τους χαρακτήρα, ως εργατικοί, οικονομικοί, λιτοδίαιτοι άνθρωποι. Έχασαν τον εαυτό τους και έγιναν, δηλαδή κατάντησαν, απλοί καταναλωτές σε ό,τι τους πλάσαρε, με ό,τι τους βομβάρδιζε η διαφήμιση. Όλα αυτά σε διάρκεια μιας γενιάς. Πλήρης αλλοτρίωση.

Ιστορικά αίτια

Δεν είναι πρόπον να δαιμονολογούμε. Αλλά είναι τόσες πολλές οι συμπτώσεις του κακού για να δεχθούμε πως όλα έγιναν τυχαία. Μπορούμε να δούμε με γυμνό οφθαλμό τα «συμβάντα» του πρόσφατου παρελθόντος, των τριών τελευταίων δεκαετιών. Να δούμε πως οι «χωματερές» και οι τρελλές επιδοτήσεις με τα «πακέτα Ντελόρ» της δεκαετίας του '80, ο πυρετός του χρηματιστηρίου στο γύρισμα της χιλιετίας, η άνθιση των ΜΚΟ και των εξωχώριων εταιρειών (off - shores) και η μόδα της αρπαχτής σε κάθε πτυχή του δημόσιου και ιδιωτικού βίου, κάθε άλλο παρά τυχαία και συμπτωματικά ήταν. Επρόκειτο για την εκτέλεση ενός σχεδίου. Του σχεδίου της αποπλάνησης και της αυτοκτονικής διαφθοράς ενός λαού. Στην περίπτωση μας, του Ελληνικού. Σε άλλες φάσεις της ιστορίας άλλοι λαοί ήταν τα πειραματόζωα του εκμοντερνισμού. Να μην ξεχνούμε τους ιθαγενείς των αποικιών στη διάρκεια της αποικιοκρατίας των τριών τελευταίων αιώνων. Επανηγύριζαν ευτυχισμένοι όταν αντάλλασσαν το χρυσάφι τους με τις γυαλιστερές χάντρες. Και άδειαζαν τις μπουτίλιες ή τα βαρελάκια με το ουϊσκι που τους έκανε να ζουν τις φαντασιώσεις τους, ενώ πέθαιναν πεζοπορούντες στις ηλιόκαυτες ξερές ερήμους (π.χ. aborigines της Αυστραλίας). Δεν ήταν εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, όπως λελογισμένα ορίζει το Μαρξιστικό δόγμα. Ήταν κάτι χειρότερο. Ήταν λεηλασία και αρπαγή. Και

εξανδραποδισμός και πολλές φορές και φυσική μαζική εξόντωση. Και όταν δεν συνέφερε τους εισβολείς αποικιοκράτες η εξολόθρευση των ιθαγενών, τους κρατούσαν ζωντανούς δούλους, αλλά τους έπαιρναν την ψυχή τους. Έτσι κυλούσε η ζωή. Έτσι πλούτιζε η Δύση στους αιώνες της αποικιοκρατίας. Που συμπίπτουν με τα χρόνια των μεγάλων ανακαλύψεων και ναυτικών δρόμων καθώς και με τα χρόνια της πρώτης και δεύτερης βιομηχανικής επανάστασης (1500 - 1850).

Εκείνοι είχαν τον αποικιοκράτη (Βέλγο, Γάλλο, Γερμανό, Άγγλο, Ολλανδό της εταιρείας Ανατολικών Ινδιών) άρπαγα και λεηλάτη. Εμείς είχαμε τον Τούρκο, αφέντη και δυνάστη, όχι σύνοικο μέλος που είχε τάχα την ευθύνη της διοικήσεώς μας, όπως θέλουν να μας διδάσκουν κάποιοι σημερινοί πολυίστορες, κοινώς «ξερόλες» και πάντως μισέλληνες, εν ονόματι της πανανθρώπινης υπεραξίας, αντί της παλιομοδίτικης εθνικής ταυτότητας για χάρη της οποίας άστραψε και βρόντηξε στο τιμημένο 1821.

ΕΟΚ και ΕΕ, το συναμφότερον

Μέσα από διαδρομές κινδύνων και περιπετειών για την ίδια την επιβίωση του λαού μας και την υπόσταση του έθνους - κράτους μας φθάσαμε την 1-1-1981 σε κάποιο ελπιδοφόρο ξάγναντο. Στην ένταξη της χώρας στην ΕΟΚ. Μεγάλη, ιστορικής σημασίας πράξη που ισοδυναμούσε με τρία

οράματα, σχεδόν ψηλαφιστά: Δημοκρατία, οικονομική ευημερία, Εθνική κατοχύρωση. Όμως αυτές οι οραματικές προσδοκίες, όπως συχνά συμβαίνει στη ζωή, δεν συναντήθηκαν με την πραγματικότητα. Ή, για την ακρίβεια, ό,τι καλό και ευδόκιμο από τα ευαγγελισθέντα επαληθεύετο και επραγματώνετο, σχεδόν κατεπνίγετο από τα παράπλευρα κακά και ζιζάνια που αναγκαίως το συνόδευαν. Παράπλευρες απώλειες και ζημιές. Κλασικό παράδειγμα, η ευμάρεια οδηγεί σε εκφυλισμό. Έτσι, αφού οι «δυνατοί» εταίροι μας, συνεπικουρούντων των επιχωρίων πελατειακών ηγεμόνων, προχώρησαν σε πολιτικές παροχών προς εμάς τους αδύνατους, τους κατώτερους σε όλους τους δείκτες της οικονομικής ανάπτυξης, όχι φυσικά από φιλευσπλαχνία αλλά για τα δικά τους σχέδια και σκοπούς, εμείς λαός και ηγεσία, προπαντός ηγεσία, μπήκαμε στην κουτοπόνηρη λογική του διακονιάρη, που αρέσκειται να πλουτίζει ακόπως μεν, αναξιοπρεπώς δε. Χάθηκε το παλαιό δόγμα του φτωχού και έντιμου Έλληνα που έλεγε: *«Η φτώχεια μας είναι η υπερηφάνεια μας»*. Και μέσω της καταναλωτικής αφθονίας επαληθεύθηκε η παροιμία των αρχαίων Ρωμαίων που έλεγε: *«η αφθονία με έκανε φτωχό»* (*«inopem me copia fecit»*). Έτσι, με τα δοσίματα, ήτοι με τις πρώτες (1981) ενισχύσεις για τις ορεινές και προβληματικές περιοχές που η προπαγάνδα του καιρού τις βάφτισε σαρκαστικά «βιβλιάρια προικοδοτήσεως», με τα Μεσογειακά Προγράμματα και τα γενναιόδωρα στη συνέχεια

Πακέτα Ντελόρ και Σαντέρ κ.α., έκαμαν τον λαό μας οκνηρό, άεργο, λεπτεπίλεπτο, χλιδάτο, τρυφηλό και ηδονοθήρα, θηρευτή των πάσης φύσεως απολαύσεων, που τους χρωστούσε τάχα – δεν ξέρω για ποιό λόγο – η ζωή και η κοινωνία, του επέβαλαν μαζικά και «ανεπαισθήτως» νέο ρυθμό ζωής και «νέο ήθος». Σαν αυτό που είχε επιβάλει η Κίρκη στους συντρόφους του Οδυσσέα μετατρέποντάς τους σε χοίρους! Όμως τα ηθικά παραδείγματα του Ομήρου δεν αρκούν για ηθοπλαστικά αποτελέσματα σήμερα. Σήμερα έχουμε ή υφιστάμεθα τις εκτεταμένες και παγκόσμιες επιχειρήσεις υποβολής και χειραγώγησης.

Οι μεγάλες χειραγωγήσεις

Οι καταχθόνιοι εισήλασαν. Και υποβάλλουν μέσω τηλεοράσεως τους νέους τρόπους της νέας μόδας, του life style και της showbiz. Οι σινιέ ενδυμασίες, συνήθως unisex, πανάκριβες, μονότονες (σαν του Στηβ Τζομπς) κυριαρχούσαν. Τα αγοραία μοντέλα που τα επλάσαραν μαζικά και μονότονα δεν ήσαν άλλα από τα μέλη των αριστερών και αριστερίστικων νεολαιών. Τα μέλη των δεξιών συνήθως ακολουθούσαν ασθμαίνοντα. Ήταν η στολή της «αμερικανιάς» και της απόλυτης αλλοτρίωσης, καθιερωμένη όχι διά της επιβολής, όπως τα χωρίς γιακάδες χιτώνια και αμπέχωνα του Στάλιν και του Μάο στους χρόνους του κομμουνιστικού ολοκληρωτισμού, αλλά διά της υποβολής στα χρόνια του καπιταλιστικού

ολοκληρωτισμού. Αν κάποιο παιδί από τα Δυτικά προάστια της Αθήνας για παράδειγμα αγνοούσε κάποιους star της rock μουσικής ή του σινεμά εθεωρείτο σχεδόν σαν λόγος δημόσιας υποτίμησης (capitis deminutio του Ρωμαϊκού Δικαίου), για να μην πούμε δημόσιας διαπόμπευσης. Τα ταχύρρυθμα φροντιστήρια για μια τέτοια εκπαίδευση ήσαν τα στέκια, τα ορθάδικα, οι καφετέρειες, τα χειμερινά και θερινά παραθεριστικά κέντρα, όλα τα σημεία της γκλαμουριάς και του εξιμπισιονισμού. Σαν «συγγράμματα» στα εκπαιδευτικά τους προγράμματα για να είναι «in» είχαν τα πανάκριβα και ξενότιτλα πολυτελή περιοδικά με τις πιο λεπτομερειακές ανακοινώσεις και πληροφορίες γύρω από τα ήθη και έθιμα του διεθνούς jet set και των πρωταγωνιστών του. Και σε μια γλώσσα «Greeklish» πολύ συγγενή προς τα ιδιώματα διαφόρων περιθωριακών υποσυνόλων, γεμάτα με ύβρεις και χυδαίες εκφράσεις. Προτιμητέα θέματα, η διεθνής μόδα, η ομοφυλοφιλία και τα δικαιώματα των μελών της, η προστασία των μεταναστών και των δικαιωμάτων τους – ποτέ των δικαιωμάτων των εθνικών κατοίκων – οι διεθνείς τουριστικοί προορισμοί με τα επτάστερα και τα υπερλούξ ξενοδοχεία και ούτω καθεξής. Απαγορευμένα θέματα: Κάθε τι εθνικό και παραδοσιακό. Κάθομαι και λέω και κλαίω.

Εκμαυλισμός των νέων

Πώς κάναμε, πώς εκφυλίσαμε έτσι τα παιδιά μας να μοιάζουν σαν υπνωτισμένα δήθεν «αρχοντόπουλα» που πεισματικά αρνούνται τη γενιά τους, την τάξη τους, την ταπεινή καταγωγή τους! *«Και τα παιδιά μου, με μια φουσαρμόνικα, τα ξελογιάζανε...»* όπως αναφέρει και ο ποιητής. Όλα παίζουν το παιχνίδι της ψευδωνυμίας. Όλα έχουν γεννηθεί στην Αθήνα. Και όλα αγνοούν – τυχαίο; – τον τόπο καταγωγής των παππούδων τους! Συστήνονται μεταξύ τους με το μικρό τους όνομα, ποτέ επώνυμο. Οι συλλογικότητες τους είναι απομιμήσεις τρόπων και συμπεριφορών των... θεραπευτικών κοινοτήτων. Το προσφιλές και μαζικό μάλιστα χόμπυ τους ήταν η ονειροπλασία. Έφτιαχναν τα παιδιά μας όπως όλα τα παιδιά του καπιταλιστικού κόσμου όνειρα. Κατά προτίμησιν καταναλωτικά. Και τα διεκδικούσαν από τους γονείς τους και από την κοινωνία και από το κράτος που φυσικά... τους τα χρωστούσε!

Αλλαγή νοοτροπίας

Η λύση στο σημερινό οικονομικό και παραγωγικό αδιέξοδο αν υπάρχει, είναι μία: Αλλαγή νοοτροπίας και ήθους. Να κόψουν μικροί - μεγάλοι τις εξόδους κάθε βράδυ. Να ανακαλύψουν και άλλες γωνιές της ζωής και διαγωγής. Το διάβασμα, τον εκκλησιασμό, – μη γελάτε, κοσμικολάγνοι, ανευλαβείς, που εξυπνακίζεσθε επί των θεολογικών, λέγοντες

εγωκεντρικά: «δεν είμαι βέβαιος αν υπάρχει ή δεν υπάρχει Θεός», ενώ το ζήτημα είναι άλλο: ή πιστεύεις ή δεν πιστεύεις και αν δεν πιστεύεις σε Θεό, πού πιστεύεις; – τη βιβλιοθήκη, όχι μόνο το internet και τις εξαρτήσεις από αυτό, τα σπορ, το σπίτι, τη συμφιλίωση με τους γονείς, με τον αδελφό, με τους συγγενείς. Λιγότερη κακεντρέχεια και μισαλλοδοξία. Λιγότερη διεκδίκηση. Λιγότερη αμφισβήτηση. Και λιγότερη φθονερότητα. Όλα αυτά, στις υπερποσότητες που κατακλύζουν την κοινωνία μας σήμερα δεν διαλύουν μόνον την κοινωνική συνοχή, αλλά κυρίως και πάνω απ' όλα αδειάζουν την ψυχή των Ελλήνων και εντείνουν την απελπισία.

Επιστροφή στην πραγματική οικονομία

Και αν θέλουμε να μιλήσουμε πιο πρακτικά και οικονομικά: Επιστροφή στην πραγματική οικονομία. Που δεν είναι άλλη από την παραγωγική οικονομία και τον περιορισμό της χρηματιστικής. Ή αλλιώς, η ρύθμιση των οικονομικών σχέσεων, ούτως ώστε η ζήτηση να αντιστοιχεί προς υπαρκτές και πραγματικές, δηλαδή όχι πλασματικές και υποβολιμαίες, μέσω των διαφημιστικών εκστρατειών που ναρκώνουν το βουλητικό των καταναλωτών, ανάγκες. Στο πεδίο της απασχόλησης, να εξισορροπηθεί η σχέση προσφοράς (εργασίας-πηρεσιών) προς μισθό και αμοιβή. Η ανεργία είναι η αιμορραγούσα και χαίνουσα κοινωνική πληγή. Δεν είναι απλά υπόθεση οικονομικής ανέχειας ή και πείνας ακόμη. Είναι

αγωνία, αβεβαιότητα, ανασφάλεια, έλλειψη, στέρηση, απελπισία, κατάθλιψη, παραίτηση. Όταν δεν γίνεται μίσος και άγριος ξεσηκωμός. Είναι ο τρόπος που φτιάχνει ζωντανούς νεκρούς. Τους ίδιους τους ανέργους και τους γύρω. Η υπερθέρμανση της οικονομίας μέσω του υπερκαταναλωτισμού και της διευρύνσεως των άυλων τίτλων «έκαψε τη μηχανή». Πρέπει να κρυώσει. Απλά τα πράγματα. Να ξανάρθουν στην ζωή μας τα παλιά (τα «ξεπερασμένα» κατά τους κακοποιούς του λευκού κολάρου, τους λεγόμενους *white collar criminals*) κριτήρια της λιτότητας, της εργατικότητας, της πειθαρχίας και να σβησθούν τα καινούργια και τα μοντέρνα, όπως εκείνα της ελάσσοнос προσπάθειας, της μέγιστης ραστώνης και της «χλιδανεργίας».

Συβαριτισμός

AVARITIA (φιλαργυρία), LUXURIA (πολυτέλεια), AMBITIO (ματαιοδοξία), ήσαν τα «ιδεώδη» των Συβαριτών, των διαβόητων «προτύπων» της παρακμής της αρχαιότητας, τα οποία διαβρώνουν κοινωνία, οικονομία, πολιτική και ηθική, και που μετατρέπουν τους πολίτες σε περιφερόμενους διεκδικητές, σε επαίτες ή σε άρπαγες και πειρατές πάνω στο δικό τους πλοίο. Ο Πλούταρχος, στο έργο του «Περί του μηδέν δανείζεσθαι», περιγράφει τον δανεισμό ως πράξη υπέρτατης αφροσύνης και μαλθακότητας! «Διότι χρεωνόμαστε για να πληρώσουμε όχι το ψωμί και το κρασί μας, μα εξοχικές κατοικίες,

δούλους, μουλάρια, ανάκλιτρα και τραπεζώματα...».
Και ακόμη χειρότερα, (δανειζόμαστε) *«για να χρηματοδοτούμε ασύστολα θεάματα και άλλα έργα βιτρίνας ένεκεν ακάρπων και ανούσιων επιδείξεων»* (βλέπε Ολυμπιακούς αγώνες του 2004).

Τα δεινά των φόρων

Οι φόροι δεν είναι λύση. Προπαντός οι έμμεσοι. Πώς είναι δυνατόν να εισπράττονται έμμεσοι φόροι από ανύπαρκτη κατανάλωση; Από βαθαίνουσα ύφεση; Και αν εισπραχθεί ΦΠΑ, ποιος ανίδεος, εξωπραγματικός και τρελλός θα περιμένει να καταβληθεί υπέρ του κράτους και εις βάρος των παιδιών του μαγαζάτορα που λιμοκτονούν; Δεν είναι κάτι τέτοιο φορολογική συνείδηση και αλτρουϊσμός. Είναι τρέλλα και αυτοκτονικός ιδεασμός! Δεν είναι δυνατόν να προχωρούμε «στα τυφλά» στην εξυγίανση των δημοσιονομικών με μόνο μέσο θεραπείας περικόπτοντας μισθούς και συντάξεις και επιβάλλοντας φόρους και άλλους φόρους και «χαράτσια», ανεξαρτήτως της φοροδοτικής ικανότητας των «υποζυγίων» πολιτών! Ξεμάτωσε ο λαός. Και μπορεί να ισχύσει η λαϊκή σκωπτική ρήση που λέει : *«η εγχείρηση επέτυχε και ο ασθενής απεβίωσε»*. Ή η συναφής παροιμία, ότι *«μόλις έμαθε ο γάϊδαρος να μην τρώει, γόφησε»*. Αυτό θα συμβεί με μαθηματική ακρίβεια όσο η ύφεση βαθαίνει και διαρκεί. Το «*σπιράλ της ύφεσης*» όπως λέγεται στην οικονομική «*ζαργκόν*», κόλλησε στη βάση του. Δεν έχει δύναμη

και ελαστικότητα να εκτιναχθεί πάλι προς τα πάνω. Μόνη η φοροεισπρακτική πολιτική του «ξεξουμίσματος» των νοικοκυριών δεν μειώνει το έλλειμμα. Φόροι πρέπει να εισπράττονται από εισοδήματα, από τον παραγόμενο πλούτο και όχι από μαγαζιά με λουκέτα. Και το τραγικότερο συμβαίνει όταν μέσω των αλόγιστων φόρων επί των ακινήτων επιχειρείται η δήμευση των περιουσιών, όπως συμβαίνει με τη δυσβάσταχτη φορολογία ακινήτων. Όταν εξατμίζεται η αποταμίευση για να πληρώσει ο κάθε νοικοκύρης τους πολλούς και βαρείς φόρους ακινήτων, που δεν του φέρνουν καν εισόδημα. Δηλαδή, των ξενοίκιαστων και ανεκμετάλλευτων ακινήτων. Που δεν έχει ο νοικοκύρης ιδιοκτήτης τους ούτε λεφτά για τα έξοδα συντήρησης. Η ερείπωση των ακινήτων ελλείπει συντηρήσεως και το «λόγγωμα» των χωραφιών των φτωχών βιοπαλαιστών που νόμισαν πως ήσαν κάποτε νοικοκυραίοι στον τόπο τους. Εις μάτην. Οι τεχνοκράτες φορομπήχτες κυβερνώντες ελέω τρόικας καιροφυλακτούσαν.

Οι φόροι ακινήτων

Είναι τουλάχιστον κωμικός, εκτός από ψεύτικος και προκλητικά αλαζονικός, ο ισχυρισμός που προβάλλεται ότι *«πρέπει να εισπράξουμε από τη φορολογία ακινήτων ό,τι εισπράξαμε και το 2012»!* Γιατί απλά κανείς δεν μπορεί να καταβάλει τους ίδιους έκτακτους φόρους και το 2013! Γιατί το *«χαράτσι της ΔΕΗ»* ήταν έκτακτος φόρος, ευθέως

αντισυνταγματικός, και εννοείται ότι θα ίσχυε εφ' άπαξ. Εφ' άπαξ νόμος (semel Iex), έκτακτος, εφαρμόζεται μόνον άπαξ. Να μην επαναλαμβάνεται. Τότε είναι νέος φόρος. Με όσες φενάκες, μούσια και μεταμφιέσεις και αν τον ενδύσουν, νέος φόρος θα είναι. Και κάτι τέτοιο απαγορεύεται.

Δήμευση περιουσιών

Μη προβαίνετε σε δήμευση των περιουσιών. Καμμία ηθική, κανένα δίκαιο, καμμία Ευρώπη και κανένα δημοκρατικό οικονομικό σύστημα δεν το επιτρέπουν. Μη βλασφημείτε, άθλιοι γραφειοκράτες οικονομομέτρες, αφήνοντας τον υπαινιγμό ότι η περιουσία των φτωχών Ελλήνων βιοπαλαιστών χτίσθηκε και αποκτήθηκε ως προϊόν φοροδιαφυγής και φοροκλοπής. Αν δεν μπορείτε να ερμηνεύσετε το θαύμα, όπως δεν μπορείτε, σιωπείστε! Και στραφείτε κατά των πραγματικών φοροφυγάδων και φοροκλεπτών. Τους έχετε άλλωστε στις γνωστές λίστες. Με την κατάργηση της ιδιοκτησίας δεν σκοτώνετε μόνον τον όποιο πλούτο της μεσαίας τάξης που κατά τεκμήριο και παράδοση στην Ελλάδα σωρεύθηκε – από τους ανθρώπους – μερμήγκια της συννομοταξίας των δημιουργών κατ' αντιδιαστολήν προς τους τέττιγγες, τους χαροκόπους και χαλαστήδες. Καταστρέφοντας τους όρους κτήσεως και συντηρήσεως ακίνητης περιουσίας, προβάλλεται ακρίτως και προωθείται το χειρότερο αντικίνητρο. Ο άνθρωπος της νέας εποχής θα είναι ή είναι ήδη ο

ακτήμων και άστεγος, ο περιπλανώμενος και χωρίς δεσμούς με τη γη και κατ' επέκταση με πατρίδα. Ο πλούτος εν Ελλάδι της ακίνητης περιουσίας είναι κτηθείς με ιδρώτα και αίμα. Ας το μάθουν και ας το εννοήσουν αυτό κάποτε οι δήθεν γραμματισμένοι και ανιστόρητοι γραφειοκράτες, εγγώριοι και αποικιακοί. Και για τους παλιούς Έλληνες τα χωράφια τους είχαν αποκτηθεί δια «καταλήψεως» από τον Τούρκο κατακτητή ή δι' εκχερσώσεως με εξουσιοδοτήσεις και κίνητρα από νόμους του τέλους του 19^{ου} αιώνα, οπότε μόλις είχαμε ελευθερωθεί, και των αρχών του 20^{ου}. Και είχαν κρατηθεί με το ντουφέκι. Ένας τρόπος κτήσεως κυριότητας ήταν (και είναι) η VETUSTAS, από το λατινικό που σημαίνει παλαιότητα, πολυχρονιότητα. Πολύ πέραν της χρησικτησίας τακτικής ή έκτακτης. Αυτά βέβαια είναι ψιλά γράμματα για τους «γιαπήδες» του κολλεγίου. Αυτοί ξέρουν την ιδιοκτησία, σπιτιού ή χωραφιού, μόνον σαν ένα στοιχείο για επένδυση και δανεισμό και φόρτωμα με mortgages, υποθήκες όπως συμβαίνει στην Αμερική. Και πάντως, προτιμούν άυλους τίτλους, δομημένα ή μη ομόλογα, μετοχές και άλλα χρηματογγραφα που θα ανήκουν σε αφορολόγητες off - shores! Όμως η γη, το σπίτι, η ιδιοκτησία για τον Έλληνα είναι έννοιες ιερές και σύμβολα ελεύθερης ύπαρξης. Είδα μια συγκλονιστική όσο και διδακτική εικόνα στην τηλεόραση: Ένας γέρων, φτωχός, ρακένδυτος, γενειοφόρος και με τραγιάσκα, στηριζόμενος στο ποιμενικό ραβδί του, δέχεται την μάλλον αφελή ερώτηση δημοσιογράφου. «Και γιατί

μένετε εδώ; Εννοούσε στη δυστυχία, στη φτώχεια, στη μοναξιά και στην ερημία. Και εκείνος με όλη τη βεβαιότητα για την ορθότητα της απαντήσεώς του και με ολόρθια περηφάνεια, απαντά: «Γιατί εδώ είναι η γης μου!!!». Σαν να έλεγε, «γιατί εδώ είναι το βασίλειό μου». Κανένας εκτιμητής του ΔΝΤ ή των οίκων αξιολογήσεως δεν μπορεί να το εκτιμήσει έτσι. Πιθανότατα να σβήσει και τη σκηνή της συνέντευξης και τον άνθρωπο. Τον βλέπει σαν «ιό» που του χαλάει το πρόγραμμα του computer.

Αντικειμενικές αξίες

Και όσον αφορά τις αντικειμενικές αξίες, άλλη μυστήρια «φάμπρικα» και αυτή. Έγραψα κριτικά γι' αυτήν ήδη από το 1995. «Ως μέτρο έλλογης χρήσης και ως εργαλείο συναλλαγών μπορεί να είναι και είναι σωστό. Ως σύστημα όμως φορομπηχτικής πολιτικής, άθλιο. Γιατί είναι ύπουλο. Γιατί δίνει δήθεν το «δικαίωμα» στον υπουργό των Οικονομικών, αντί να απολογείται γιατί βάζει πρόσθετους φόρους, να κατηγορεί κιόλας τους συναλλασσόμενους πολίτες γιατί... δεν καταβάλλουν οικειοθελώς (!) περισσότερους φόρους». Η μεταβίβαση του ακινήτου, λοιπόν, ως αγορά ή πώληση, ως κληρονομιά, ως γονική παροχή, ως δωρεά εξ ηθικού καθήκοντος κ.λπ. έχει πάψει να υπάρχει στους νόες των υπευθύνων της ελληνικής Οικονομίας και να αποτελεί πράξη αναπτυξιακή, επενδυτική, γρανάζι ή μοχλό μιας υγιούς οικονομικής εξελίξεως που επιλύει ανάγκες

και προβλήματα. Και έχει ευτελισθεί σε ευκαιρία να «αρπάξουν» οι «σπαχήδες» - φοροεισπράκτορες του «πασά-δημοσίου» κάμποσους φόρους - «χαράτσια» παραπάνω. Είναι το έσχατο στάδιο κατάρπτωσης μιας εθνικής Οικονομίας, όταν οι «κυβερνώντες» επιτίθενται κατά της τσέπης του φορολογούμενου βιοπαλαιστή πολίτη. Έρχεται λέει το σύστημα από την Ευρώπη.

Ιδιοκτησία στην Ευρώπη και στην Ελλάδα

Όμως η ιδιοκτησία στην Ευρώπη αφ' εαυτής δεν φορολογείται. Άλλο τέλη ανταποδοτικότητας που υπάρχουν και καταβάλλονται στον παρέχοντα υπηρεσίες υπέρ του ακινήτου και άλλο φόροι. Επί πλέον η ιδιοκτησία στην Ευρώπη έχει φεουδαλική καταγωγή. Κατάγεται από τα ρωμαϊκά *latifundia*, τα εκτεταμένα αγροκτήματα των μεγάλων γαιοκτημόνων, που στην πορεία μετεξελίχθηκαν σε τιμάρια. Μικροϊδιοκτησία, όπως είναι το χαρακτηριστικό της Ελληνικής (ίσως και ευρύτερα της Βαλκανικής) οικονομίας, αυτό που υπήρξε το λίκνο της επανάστασης και απελευθέρωσης και ο βασικός πυλώνας των οικονομικών οικογενειακών στηριγμάτων, που όμοιά της δεν υπάρχει σε όλη την Ευρώπη. Όταν επικαλούνται τα Ευρωπαϊκά πρότυπα οι περίεργοι γραφειοκράτες - δυνάστες και πάλι προκαλούν. Μετεμφυτευόμενα μοντέλα ποτέ και πουθενά δεν ευδοκίμησαν. Το φύτευμα πέθανε. Είναι και αυτό μοντερνισμός. Χρεωκοπεί το κράτος ως *imperium*, δηλαδή ως αυθεντικός ερμηνευτής, ελεγκτής, φροντιστής, ως

επόπτης και εγγυητής των συναλλαγών και της ασφάλειας δικαίου, καθώς και τιμωρός των παραβατών των κανόνων *jus cogens*, του αυστηρού δικαίου. Και προβαίνει και στη βάνουση και ανήθικη και δεσποτική κατηγορία ότι όποιος έχτισε και όποιος απέκτησε, είναι ύποπτος εγκληματικών ενεργειών. Ούτε ο Νέρων δεν δίωκε, δεν δήμυε και δεν κατέκαιε με τέτοια προσχήματα. Αποτυγχάνει ο φύλακας - κράτος στην κατοχύρωση του καθήκοντος αληθείας στις συναλλαγές και καταργεί τις συναλλαγές! Ακόμη και σήμερα η τάση της «αρνησιδικίας» του κράτους όλο και διευρύνεται. Κυρίως με το εύρημα και αυτό εισαγόμενο εκ της καπιταλιστικής «Εσπερίας» των ανεξάρτητων διοικητικών αρχών. Αυτών των ανευθυνούπευθων νομικοπολιτικών οντοτήτων. Όλα αυτά τα τεχνάσματα - «Αμερικανιές» ένα κοινό χαρακτηριστικό έχουν: Οι πολίτες, απροστάτευτοι στο έλεος του Θεού, εν τω μέσω... ποικίλης θεσμικής ακράτειας μάλιστα!

Το άρμεγμα της αγελάδας

Η αγελάδα ψόφησε. Και ο κακός και άπληστος αφέντης της επιμένει και πάει να την αρμέξει. Όταν το καταλαβαίνει, είναι πια αργά. Πού είναι η φροντίδα του υπουργείου για να αποκτήσει ένα ζευγάρι νέων ανθρώπων, για παράδειγμα, στέγη; Του δίνουν ίσως κάποιο στεγαστικό δάνειο που φτάνει ίσα ίσα για να πληρώσει τους φόρους και που καθ' οδόν δεν μπορεί να το εξυπηρετήσει. Πού είναι

η φροντίδα των φωστήρων της ελληνικής Οικονομίας για να ανοίξει μια νέα και πρόσφορη επαγγελματική στέγη; Γιατί με το ποσοστό της γονικής παροχής που αφήνουν αφορολόγητο εξευτελίζουν τα πάντα όταν αυτό το ποσοστό του αφορολογήτου σημαίνει ότι το κράτος επιτρέπει στο γονιό να κάμει γονική παροχή... ένα πατάρι; Δεν βλέπουν επιτέλους ότι δεν γίνονται πράξεις; Ότι δεν ανοίγουν επιχειρήσεις; Αντιθέτως, ότι κλείνουν η μία μετά την άλλη; Ότι κανείς δεν πουλάει; Ότι κανείς δεν αγοράζει; Ότι η ύφεση είναι πρωτοφανής;

Άνταμ Σμιθ - Μαρξ - Κέϋνς

Σημειώνω αυτές τις εκφάνσεις κοινωνικής πρόνοιας και πολιτικής για να θυμίσω πως ούτε ο καπιταλισμός, ας πούμε του Άνταμ Σμιθ, ούτε ο σοσιαλ-κομμουνισμός των Μαρξ και Λένιν λειτουργούν σε πλαίσιο φιλανθρωπίας. Ο Α. Σμιθ το λέει ρητά. *«Δεν θα φάμε ψωμί ή κρέας χάρη στα φιλάνθρωπα αισθήματα του αρτοποιού ή του κρεοπώλη, αλλά χάρη στο κίνητρό τους να ζήσουν και αυτοί κερδίζοντας από τις πωλήσεις τους»*. Και ο Λένιν βλέπει του «κυρίαρχους» βιομηχανικούς εργάτες του και τους αγρότες των κολχόζ να... λιμοκτονούν. Ο καπιταλισμός εντείνοντας την παραγωγή και παραγωγικότητα με το εργαλείο του κέρδους, συχνά χάνει το μέτρο και τα όριά του. Ο σοσιαλισμός, εξ άλλου, δίδοντας έμφαση στη δίκαιη έστω διανομή του προϊόντος, χάνει τον τρόπο, το μέτρο και τα όρια της παραγωγής. Ξεχνά ή αδυνατεί

να βρει σύστημα ή μοντέλο παραγωγής. Και ο Κεϋνσιανισμός, τέλος, που διδάσκει έλλογο σοσιαλισμό, σε βέλτιστες ισορροπίες, και εφαρμογές που εν πολλοίς επαληθεύθηκαν στα χρόνια της δεκαετίας του '30 και δη με το New Deal του Φραγκλίνου Ντ. Ρούσβελτ, προάγει την κοινωνική πολιτική όχι φιλανθρωπίας ένεκεν, αλλά σαν εργαλείο για να κινηθεί, να πάρει μπρος, η μηχανή της παραγωγής. Και ο επικαιροποιημένος Νεοκεϋνσιανισμός επιμένει σωστά και προτείνει για τη σημερινή κρίση ένα καλό πρόγραμμα ανάγκης και παρεμβατικής οικονομίας, που θα περιλαμβάνει: α) δημόσια έργα, β) επενδύσεις σε νέες τεχνολογίες μικρής κλίμακας, γ) ενίσχυση σε μικρές επιχειρήσεις κατά κανόνα οικογενειακές και δ) προγράμματα οικονομικής ανακούφισης του πληθυσμού από θεομηνίες και καταστροφές. Σ' αυτούς τους τομείς πρέπει κατά προτεραιότητα – η πολιτική δεν είναι τίποτ' άλλο παρά άσκηση και επιλογή προτεραιοτήτων – να στραφούμε. Γι' αυτό είναι όχι απλά ανάληπτο και ανήθικο, αλλά και εγκληματικό από πλευράς αναπτυξιακής οικονομίας αυτό που έγινε και που χαρακτηρίστηκε σαν η «σκούπα» των συνταγματικών διατάξεων που όριζαν τις υποχρεώσεις κοινωνικής πολιτικής από πλευράς Πολιτείας (άρθρο 21, προστασία της οικογένειας, δικαιώματα φροντίδας πολύτεκνων οικογενειών, αναπήρων, θυμάτων, ειδική φροντίδα για απόκτηση κατοικίας, σχεδιασμός και εφαρμογή δημογραφικής πολιτικής, άρθρο 22, εργασία, συλλογικές συμβάσεις, διαιτησία, άρθρο 23, συνδικαλιστικές ελευθερίες, δικαίωμα στην απεργία,

άρθρο 25, αρχή του κοινωνικού κράτους, αρχή της αναλογικότητας σε τυχόν περιορισμούς των κοινωνικών δικαιωμάτων). Γι' αυτό η ύφεση βαθαίνει. Και η Πολιτεία αυτοδιαβρώνεται.

Φόροι και επανάσταση

Οι ανιστόρητοι παίζουν με τη φωτιά όταν ξεχνούν πως όλες οι επαναστάσεις στον κόσμο προήλθαν και πάντως ξέσπασαν από την αλόγιστη φορομπηχτική πολιτική των «αρχόντων». Όταν δεν εξετάζουν οι κυβερνώντες τη φοροδοτική ικανότητα των «υπηκόων» τους και δεν τηρούν τη σχέση της αναλογικότητας, δηλαδή, «να συνεισφέρουν στα δημόσια βάρη, ανάλογα με τις δυνάμεις τους» (άρθρο 4 § 5 του Συντάγματος), τότε απλά πυροδοτούν τη σκανδάλη της κοινωνικής εξέγερσης - επανάστασης. Ο βαρύς, ο άδικος και προπαντός ο νέος φόρος υπήρξε πάντοτε η μεγάλη αφορμή για εξέγερση. Το απόλυτο *casus belli*. Είτε επρόκειτο για το λεγόμενο «βελανιδιάτικο» του 1834, είτε για τον φόρο «καπνιζούσης εστίας» ή για τον φόρο «πλεοναζόντων παραθύρων», όλοι αυτοί οι φόροι, ένας - ένας με τη σειρά τους οδηγούσαν το λαό στην ανέχεια, στην οικονομική δυσπραγία, στην αγανάκτηση, στον κακό θυμό και τελικά στην εξέγερση. Οι φόροι περιμένουν και πάλι να προκαλέσουν τη μεγαλύτερη καινούργια επανάσταση της Ιστορίας. Θα είναι η προτελευταία αιτιοκρατική επανάσταση. Γιατί η

τελευταία θα είναι εκείνη των ακτημόνων και του τυφλού μίσους!

Φόροι και αλλαξοπιστία

Στα σύνορα της Βυζαντινής αυτοκρατορίας η «εθνική συνείδηση και υποτέλεια» παρηλλάσσετο ανάλογα με το ποίο ήταν το βάρος και μέγεθος των υποχρεώσεων των μεθοριακών υπηκόων, των ανθρώπων των συνόρων, σε φόρους και δασίματα κυρίως. Πού και πώς να φαντασθεί κανείς πως 1000 χρόνια μετά, σήμερα, η παλιμβουλία, η εξωμοσία και αυτομολία των Βυζαντινών ανθρώπων των συνόρων θα ξανάρχονταν στη «μόδα» με κίνητρο και δέλεαρ τη διαφορά σε φόρους, τιμές και μεροκάματα στα Ελληνο-βουλγαρικά σύνορα. Και να βλέπεις την αποστροφή από την Ελλάδα, τους κυβερνήτες της και την οικονομία της και τη στροφή των νεοελλήνων της Μακεδονίας - Θράκης προς Βουλγαρία και Τουρκία!

Ιδιοκτησία και Ελευθερία

Θα έπρεπε να γνωρίζουν οι ανιστόρητοι «φορομήχτες» της τρόικας και δη οι επιβάλλοντες τους δημοτικούς φόρους επί της ακινήτου ιδιοκτησίας, ότι σύμφυτο με τον άνθρωπο - πολίτη όλων των εποχών είναι το δικαίωμα της ατομικής ιδιοκτησίας. Στην Γαλλική Επανάσταση τα διακηρυσσόμενα στη Διακήρυξη (Declaration) ιερά δικαιώματα ήσαν τέσσερα:

Liberté (Ελευθερία), Égalité (Ισότητα), Fraternité (Αδελφότητα) και Propriété (Ιδιοκτησία). Χωρίς το τέταρτο τα τρία προηγούμενα είναι αδύνατα, σχεδόν κενά ουσιαστικού περιεχομένου. Αυτά γράφουν οι γραφές. Η Ιδιοκτησία δίνει νόημα στην Ελευθερία, την Ισότητα και την Αδελφότητα. Η ιδιοκτησία είναι όρος αξιοπρέπειας, υπερηφάνειας και ουσιαστικής πολιτικής ισοτιμίας. Αν και όταν λείπει όλα τ' άλλα είναι αμφίβολα.

Τί θα παράγει αυτός ο τόπος;

Αυτό που πρέπει να απαντηθεί άμεσα, παράλληλα με τα προγράμματα δημοσιονομικής εξυγίανσης, μέσα σ' ένα ολοκληρωμένο και όχι αποσπασματικό σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση της κρίσης, είναι το ερώτημα: Τί θα παράγει αυτός ο τόπος; Για να τραφεί και να ζήσει αυτός ο λαός. Για να εξασφαλίσει τη στοιχειώδη επιβίωσή του. Για να εργασθεί αυτός ο κόσμος της επιστήμης και της βιοτεχνίας, της γεωργίας και της χειροτεχνίας, του πνεύματος και της τεχνικής ή χειρωνακτικής δουλειάς. Για να χτυπηθεί η ανεργία. Για να σωθεί ο τόπος.

Η ανάπτυξη ιστορικώς εδώ στην Ελλάδα έχει στηριχθεί σε τρεις τομείς, σε τρεις άδηλους πόρους, όπως εκαλούντο. Στο τουριστικό, ναυτιλιακό και μεταναστευτικό συνάλλαγμα. Το τελευταίο λόγω «Ευρώ» αδυνάτισε απελπιστικά. Ανάπτυξη στην Ελλάδα εξακολουθεί να σημαίνει ενίσχυση της

ναυτιλίας, ενίσχυση του τουρισμού και στροφή στην πρωτογενή παραγωγή, δηλαδή τη γεωργία και την κτηνοτροφία.

Ανάπτυξη δεν είναι το θεωρητικό κατασκεύασμα του καταλόγου των κριτηρίων όπως αυτά παρουσιάζονται από διεθνείς οργανισμούς και μυστήριους «οίκους αξιολόγησης», όπως αποκαλούνται οι παγκόσμιοι δυνάστες της εποχής μας προ των οποίων προσκυνούν δουλοπρεπώς οι πολιτικοί ηγέτες της εποχής μας. Περισσότερα από είκοσι κριτήρια, έστω γενικόλογα, ορίζουν την ανταγωνιστικότητα και προβάλλονται σαν πανάκεια και μαγική λύση, σαν ένα νέο οικονομικό επιδιωκόμενο, που όταν και αν όλα αυτά τα κριτήρια μπορούν να συνδυασθούν και συνυπάρξουν σε μια χώρα, τότε ουσιαστικά περιγράφουν και προβάλλουν μια τέλεια χώρα, μια ουράνια πολιτεία και μια ιδανική οικονομία!

Τα «ποιημάτια» κατά μέρος, επί τέλους

Μιλούν διαρκώς, «πολιτικοί» και «καθηγητές» σε όλον τον κόσμο, από την Υποσαχάρεια Αφρική μέχρι τη Λαπωνία, σήμερα και με μια εκνευριστική μονοτονία σαν να διαβάζουν το «ιερό βιβλίο», για **επιχειρηματικότητα, καινοτομία, ευρηματικότητα και δεξιότητες**. Και μιλούν σαν «κουρδιστά μαριονετάκια» που παριστάνουν τους ηγέτες και ταγούς λαών, επίμονα, μονότονα, ομοιόμορφα και συστηματικά σαν να αποστηθίζουν κάποια CD που

κάποιοι τους έβαλαν να παίζουν στο κρανίο τους και να πιπιλίζουν στη γλώσσα τους. «*Λόγος το τραύλισμα έγινε και νερομάνα η στάλα*» λέει και ο Παλαμάς. Μια ρητορική όχι απλώς θεωρητική και εξωπραγματική, αλλά επιπέδου μόλις δευτεροετών φοιτητών (sophomore, όπως λέγονται στα Αγγλικά, δηλαδή, σοφομωρών). Ξεχνούν ηθελημένα πως δεν είναι η καινοτομία και η ευρεσιτεχνία έννοιες για μαζική εφαρμογή. Το πράγμα τότε θα έμοιαζε σαν τον αποπλανητικό παραμυθιασμό και σαν τις μάταιες ελπίδες που καλλιεργούνται στα reality shows της τηλεόρασης. Με θύματα τα άπειρα και ματαιόδοξα παιδιά και τους ακόμα πιο μωροφιλόδοξους γονείς τους, που τα ξελογιάζουν με το να τους φουσκώνουν τα μυαλά, υποβάλλοντάς τους την ιδέα ότι μπορούν να γίνουν πρωτομάγειροι, πρωτοχορευτές ή πρωταγωνιστές της σόου-μπιζ. Ποτέ δεύτεροι. Μια παραλληλογεννημένη σκέψη: Ενώ οι λέξεις και έννοιες αυστηρότητα, προσοχή, συνέπεια, πειθαρχία, διαταγή, απαγόρευση, τιμωρία, ποινή είναι σβησμένες από το λεξιλόγιο της πραγματικής ζωής, εισάγονται, λάθρα και σαν «κλέφτες» από την πίσω πόρτα και προβάλλονται, ξαναπαίρνουν νόημα και υπόσταση εκεί στα τηλεοπτικά shows. Και τα παιδιά πειθήνια και οι «δάσκαλοι», maîtres ή εξεταστές άτεγκτοι και ανελαστικοί, σαν στρατιωτικοί. Πάλι καλά. Έστω και μέσω των τηλεοπτικών σειρών, υπενθυμίζεται η ύπαρξη, έστω αραχνιασμένη από την αχρησία, των παλαιών αξιών.

Κόστος εργασίας

Κάνουν ακόμη, στην επιδίωξη και σχεδίαση της άπιαστης ανάπτυξης, λόγο για μείωση του κόστους εργασίας και υπηρεσιών για να είμαστε χώρα ανταγωνιστική. Και τσακίζουν το λαό! Δεν είδαμε όμως τη Βουλγαρία με το χαμηλό εργατικό κόστος να έχει καμιά εντυπωσιακή ανάπτυξη. Και να πιάνει κάποιο ικανοποιητικό βιοτικό επίπεδο! Και όμως επιμένουν! Ούτε συνεκτιμούν την αντίφαση στο παιδικό επιχείρημά τους (της αυξήσεως της ανταγωνιστικότητας με τη μείωση του κόστους εργασίας) με το γεγονός ότι η μέγιστη ανταγωνιστικότητα καταγράφεται εκεί όπου το υψηλότερο κόστος εργασίας, π.χ. Γερμανία ή χώρες της ψηφιακής βιομηχανίας.

Παιδεία και Κατάρτιση

Αναφέρονται συχνά και στον άλλο μύθο της ανώτερης εκπαίδευσης και κατάρτισης. Εάν εκρίνετο η ανταγωνιστικότητα της Ελληνικής οικονομίας από τον αριθμό των πτυχιούχων ΑΕΙ και των επιστημόνων, τότε γιατί είμαστε τόσο πίσω, ενώ διαθέτουμε χιλιάδες αποφοίτους πανεπιστημίων και ένα τόσο προσοντούχο επιστημονικό δυναμικό; Και γιατί δεν οδηγούν τα πράγματα στην κατεύθυνση της αξιοποίησης του επιστημονικού δυναμικού της χώρας, ώστε να γίνει η Ελλάδα το ακαδημαϊκό κέντρο μόρφωσης και παιδείας και το Ιατρικό - Ιπποκράτειο

κέντρο των Βαλκανίων και της Μεσογείου; Και πώς δεν επιτρέπουν, για παράδειγμα, τα ιδιωτικά πανεπιστήμια;

Αναδυόμενες οικονομίες (;)

Από την άλλη μεριά να μιλήσουμε για τις υποδομές. Πώς εξηγείται το γεγονός όταν βλέπουμε χώρες με σχεδόν ανύπαρκτες υποδομές να δεσπόζουν στη λίστα της ανταγωνιστικότητας; Ή παλιά, στις δεκαετίες του '50 και του '60 με ανύπαρκτες υποδομές πώς η Ελλάδα επετύγχανε ρυθμούς ανάπτυξης 7% και 8%; Αλλά και πάλι, ας πάψουν τα περίτεχνα «ψέμματα» της στατιστικής. Δηλαδή αν υπάρχει ρυθμός ανάπτυξης 8% ή 14%, όπως συμβαίνει στις δήθεν αναδυόμενες οικονομίες, τις λεγόμενες κατά συντομογραφία από τα αρκτικόλεξά τους BRICS (Βραζιλία, Ρωσία, Ινδία και Κίνα), οι άνθρωποι δεν θα λιμοκτονούν ή υποσιτίζονται; Το ίδιο και με το per capita income, το κατά κεφαλήν εισόδημα, που είναι ο μέσος όρος της διαιρέσεως του εθνικού εισοδήματος δια του πληθυσμού. Τί νόημα έχει ο σχηματισμός ενός τέτοιου μεγέθους αν στον διαιρετέο προστεθούν τα εισοδήματα πέντε - δέκα «χρυσοδάκτυλων» μεγιστάνων του πλούτου, κοινώς ολιγαρχών, μαζί με τα μηδενικά εισοδήματα των ενοικούντων στις τενεκεδουπόλεις και στις «φαβέλες»; Όλα αυτά τα εξωπραγματικά θεωρήματα είναι δυστυχώς η πρώτη ύλη για τα πειράματα in vitro με τα οποία εκπαιδεύονται στρατιές τεχνοκρατών ανά

τον πλανήτη. Με πειραματόζωα δυστυχώς ανθρώπους και λαούς.

Προϋποθέσεις για επενδύσεις

Κοντολογίς, το πείραμα της αόριστης επίκλησης της ανταγωνιστικότητας αποκλειστικά μέσω της μείωσης του κόστους εργασίας απέτυχε διεθνώς πολλαπλώς και παταγωδώς. Η όποια έννοια ανταγωνιστικότητας στην Ελλάδα ασφαλώς και κάμπτεται με τις χιλιάδες διαδηλώσεις, απεργίες και τα συλλαλητήρια πολιτικής βίας. Τελευταία και με τις εκδηλώσεις, επανεμφάνισεις της τρομοκρατικής βίας. Παράλληλα, λείπουν απελπιστικά από την Ελληνική κοινωνία και οικονομία οι ουσιώδεις και *sine qua non* προϋποθέσεις ανάπτυξης (και ανταγωνιστικότητας) που έδιδασκε ο Άνταμ Σμιθ ήδη από τον 18ο αιώνα, ήτοι: **κοινωνική ειρήνη, χαμηλοί φόροι και ανεκτική εφαρμογή των νόμων.**

Ανταγωνιστικότητα, με την έννοια του συντελεστού ανάπτυξης στη σύγκριση ομοίων πραγμάτων ή υπηρεσιών μεταξύ χωρών που διεκδικούν μερίδιο στην παγκοσμιοποιημένη αγορά, για την προσαρμογή της στην Ελληνική πραγματικότητα θα μπορούσε να ήταν π.χ. τα μουσεία και οι αρχαιολογικοί χώροι να είναι ανοιχτοί δεκαέξι ώρες την ημέρα, επτά ημέρες την εβδομάδα, σε κυλιόμενες βάρδιες. Ή η εκσυγχρονισμένη γεωργία και κτηνοτροφία με

έμφαση στην ποιότητα των προϊόντων, εκτός από τον Τουρισμό και τη Ναυτιλία.

Γεωργία τώρα!

Επειδή σε μια χώρα κατά βάση γεωργική και κτηνοτροφική δε νοείται να έχει παραμεληθεί η πρωτογενής παραγωγή και να απουσιάζουν ακόμη και οι βασικές νομοθετικές ρυθμίσεις για τα αυτονόητα, όπως η ύπαρξη κτηνοτροφικών ζωνών, η υποστήριξη σε σπόρους, λιπάσματα, πετρέλαιο, σε υποδομές για ποιμνιοστάσια και σταύλους. Αιώνες πριν, ο Ξενοφών, μαθητής του Σωκράτη, στο έργο του *«Περί Προσόδων»* δημιουργούσε ένα δημοσιονομικό σχέδιο, προκειμένου να σώσει την Αθήνα από το τέλμα στο οποίο είχε περιέλθει μετά τη διάλυση της Β΄ Αθηναϊκής συμμαχίας. Τί είχε προτείνει τότε, τον 4^ο αιώνα π.Χ.; *«Αύξηση της γεωργικής και αλιευτικής παραγωγής και εντατικότερη εκμετάλλευση του ορυκτού και μεταλλευτικού πλούτου της αττικής γης!»*. Παρόλ' αυτά, δηλαδή, παρά την ορθότητα των προτάσεων του συγγραφέα του *«Οικονομικού»* και τις επιταγές της κοινής λογικής, επισκεπτόμενος κανείς την ελληνική ύπαιθρο σήμερα, διαπιστώνει πως ο τομέας αυτός, αν και θα έπρεπε να είναι πλήρως αναπτυγμένος, είναι ακόμη αναπτυσσόμενος. Για να μην πούμε πως έχει μείνει δραματικά πίσω. Παρόλο που η χώρα μας πλήττεται από την οικονομική κρίση, ένας από τους σημαντικότερους τομείς ανάπτυξης, αυτός της

γεωργίας, παραμένει ανενεργός. Αλλά για να επιτευχθεί ανάπτυξη στην γεωργία και κτηνοτροφία, πρέπει κάποτε να προταχθεί μια ηθική διδασκαλία που θα τείνει να διαμορφώσει κατ' αρχήν μια νέα ιδεολογία. Την ιδεολογία της αγάπης προς την ύπαιθρο, προς τη φυσική ζωή, προς τη χειρωνακτική εργασία – που δεν πρέπει να θεωρείται ποινή, αλλά τιμή – προς την αυτοεκτίμηση από τη σχέση του ανθρώπου, προπαντός του νέου ανθρώπου, προς τη γη και προς τους «ενοίκους» του ποιμνιοστασίου του, δηλαδή τα γιδοπρόβατά του καθώς και προς τα πανέμορφα συμπαραομαρτούντα, όπως τα άλογά του και τα σκυλιά του. Να απεξαρτηθεί ο άνθρωπος από το «ιδεώδες» της καθιστικής εργασίας μπροστά σε έναν υπολογιστή. Δεν νοείται ούτε πρόκειται να εφευρεθεί στο ορατό ή και στο απώτατο μέλλον γεωργία γραφείου ή γεωργία του κομπιούτερ! Το άλας σ' αυτή τη λύση είναι οι εναπομείναντες γεωργοί και κτηνοτρόφοι. Αυτούς πρέπει να στηρίζουμε και σ' αυτούς να στηριχθούμε. Πέρασαμε δύσκολα και δυσκολότερες καταστάσεις από τις σημερινές. Θυμίζω ότι είχαμε χάσει τον *ατυχή πόλεμο* του 1897. Τη χρεωκοπία και τον ΔΟΕ (Διεθνή Οικονομικό Έλεγχο) του 1898. Και σε δέκα χρόνια θριαμβεύαμε με τους Βαλκανικούς πολέμους του 1912-13 και διπλασιάζαμε την Ελλάδα. Ύστερα, περνούσαμε τη μεγάλη καταστροφή, τη Μικρασιατική του 1922, και την μεγάλη παγκόσμια οικονομική κρίση, το «κραχ» του 1929 και τη χρεωκοπία του 1932, «*αβρόχοις ποσίν*». Και όλα αυτά τα

πετυχαίναμε γιατί είχαμε μια λιτή μεν αλλά επαρκή αυτάρκεια. Ζούσαμε, ζούσε ο λαός μας με και από τη γεωργία. Έτσι επιζήσαμε. Σήμερα, με το τερατώδες αρνητικό ισοζύγιο πληρωμών, με την εξάρτηση από τα εισαγόμενα αγαθά (τρόφιμα κατά κύριο λόγο) έχουμε διαμορφώσει, άκριτα και με εγκληματική αμέλεια, συνθήκες λιμοκτονίας του λαού μας. Χρειαζόμαστε ένα πραγματικό σχέδιο ταχύρρυθμης δράσης και οικονομικής ανόρθωσης αμέσου αποδόσεως. Και η γεωργία και η κτηνοτροφία ειδικότερα είναι ο κατ' εξοχήν τομέας ταχύρρυθμης ανάπτυξης. Ας το εννοήσουμε αυτό επί τέλους και ας πράξουμε ανάλογα!

Κοινωνική ειρήνη και εθνική συνοχή

Αντιστεκόμαστε στο πνεύμα του διχασμού. Δυστυχώς από όλες τις πλευρές καλλιεργείται κλίμα κοινωνικής εξέγερσης. Σαν να βιαζόμαστε... να σφαγούμε. Στην αρχή οι επιτήδαιοι ποντάρουν στην οξύτητα. Στη λεκτική βία. Στη διέγερση. Και κλιμακωτά, φθάνουν στο σπάσιμο, στις συγκρούσεις, στη φωτιά, στα καλάσνικοφ. Όλοι ασκούνται σε ρητορικές μνησικακίας και μισαλλοδοξίας. Όλοι ρίχνουν λάδι στη φωτιά. Κανένας ποτέ δεν υπολόγισε το κοινωνικό ή ατομικό κόστος των παθών του! Εγώ πάντως επιμένω στον Λόγο, στο Μέτρο, στην Καταλλαγή. Όχι, προς Θεού, ξανά «αδερφοφάδες». Αντί σύνεσης και ενός δυνατού σήματος και πνεύματος εθνικής ενότητας, ομοψυχίας και

εγρήγορσης, οι κυβερνήσεις «δοκιμάζουν» τον λαό. Τον φθάνουν στα όριά του. Και «χτυπούν» αλύπητα και ανάλγητα τους αδύνατους και τους απελπισμένους! Και τους χαμηλόμισθους, με περικοπές ακόμη στις κατώτατες αμοιβές και συνολικά σ' όλα τα εργατικά δικαιώματα για την επίτευξη του κριτηρίου δήθεν του «χαμηλού» κόστους εργασίας εν ονόματι της ανταγωνιστικότητας όπως εσημειώσαμε ήδη. Και όμως, η ανταγωνιστικότητα δεν αυξάνει και η επιχειρηματική δραστηριότητα στην χώρα μας κατακρημνίζεται. Η διαδικασία αυτή, που ονομάζεται και «εσωτερική υποτίμηση» και που σημαίνει αντιπληθωριστικός μηχανισμός, δηλαδή χαμηλοί μισθοί - χαμηλές τιμές, είναι αποτυχημένη συνταγή για την επίτευξη οικονομικής ευστάθειας. Γιατί παρατηρείται και το παράδοξο οι τιμές να αυξάνουν. Οι μισθοί συμπιεζόμενοι, μαζί με τη βαρεία φορολογία του «*χαλύβδινου σάγματος*» που έλεγαν την εποχή του Τρικούπη – το πρόβλημα είναι προαιώνιο γαρ – δεν μειώνουν απλώς το βιοτικό επίπεδο του λαού, αλλά τον φθάνουν στα όριά του. Στα όρια της επιβίωσης. Εγώ δεν πιστεύω στον λαό - μάζα. Πιστεύω και αγωνίζομαι για τον λαό ως σύνολο, αρμονικό σύνολο, προσωπικότητων. Που συνυπάρχουν με την ευαγγελική αναγνώριση και παραδοχή της αξίας του ανθρώπου σε μια ευνομούμενη Πολιτεία. «*Ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν την πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας*» (άρθρο 2 § 1 του Συντάγματος). Όχι κλωνοποιημένων όντων, που βγαίνουν από κάποια «κρεατομηχανή»

που έλεγε και ο Μακαριστός Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος.

Η μεσαία τάξη στο απόσπασμα

Αυτό το ποιοτικό και ποικίλο σύνολο ευδοκimei στη μεσαία τάξη. Όχι στην τάξη του πενομένου ή δικτατορευοντος προλεταριάτου ή των δυστυχών συσσιτιοβίωτων. Ούτε στην τάξη των αφεντάδων και βαρόνων. Αυτά τα σχήματα είναι η εικαστική μορφή του τέλους! Αγωνίστηκα σε όλη μου τη ζωή για αυτή τη μεσαία τάξη. Είναι έγκλημα η εξόντωση της μεσαίας τάξης. Έγκλημα κατά του Έθνους. Όταν η μεσαία τάξη καταστραφεί, τότε η δημοκρατία θα έχει νομοτελειακά υπονομευθεί από τα άκρα και η χώρα θα έχει οδηγηθεί στην απόλυτη ένδεια και εξαθλίωση. Η κοινωνία θα έχει λατινοαμερικανοποιηθεί, βυθισμένη στην ανισότητα και στην ανομία. Επαίτες, κλέφτες και άρπαγες σε συμμορίες, είτε αυθόρμητες και αυτοσχέδιες είτε μισθωμένες «μπραβικά» από τους βασιλιάδες της κόκας και τους «Δον» των χασιέντας, θα κυκλοφορούν και θα κυριαρχούν σε πόλεις και στην ύπαιθρο. Και στο σαν επιστέγασμα υποκριτικό, έρχεται και η διεθνής οικονομική τάξη και αναγορεύει τις εν λόγω χώρες ως αναδυόμενες οικονομίες. Έλεος! Δεν ζήλεψα ποτέ την ασφάλεια «διαβίωσης» των ισοπεδωμένων «σοβιετικών προλεταρίων» που πειθαρχημένοι και εκπαιδευμένοι εστέκοντο στις ουρές διανομής και συσσιτίων με δελτίο. Όχι, δεν θα φθάσουμε σ' αυτό

το σημείο κοινωνικής παρακμής μέσω του καπιταλισμού και των κανόνων φιλανθρωπίας, όσο και αν σέβομαι την προσφορά της Εκκλησίας και των άλλων οργανισμών και κέντρων κοινωνικής αλληλεγγύης. Δεν είναι λύση αυτά. Είναι απλά η δραματοποιημένη εικόνα του προβλήματος. Απαιτείται συνειδητοποίηση άμεση και δράση τώρα. Δεν είναι συνθήκες κράτους και κοινωνικής ευρυθμίας αυτές. Δεν είναι καν συνθήκες φαύλου και πελατειακού κράτους. Καθώς αυτές οι συνθήκες είναι εισαγόμενες και επιβαλλόμενες, είναι δυστυχώς συνθήκες νεωτερικού φεουδαλισμού. Επιστροφή στον Μεσαίωνα! Και ακόμη πιο βαθιά, στον πρωτογονισμό! Οι κοινωνικοί ανθρωπολόγοι συμφωνούν στην παραδοχή ότι *«όταν ο πρώτος άνθρωπος αντί για μια πέτρα ή μια ροπαλιά, έριξε μια γλυκειά ματιά ή άπλωσε το χέρι στον συνάνθρωπό του για να τον σώσει απ' τον γκρεμό, έγινε ηθελημένα ή ακούσια ο πρώτος θεμελιωτής του πολιτισμού»*.

Salus populi suprema lex esto

Υπενθυμίζουμε στους δανειστές μας (τρόϊκα) την απόφαση του 1938 του Διεθνούς Διαιτητικού Δικαστηρίου των Βρυξελλών με αιτούσα την Ελλάδα και πρωθυπουργό τον Ιωάννη Μεταξά, το σκεπτικό της οποίας έχει υιοθετηθεί από τη Διεθνή Κοινότητα (ΚτΕ). Την επικαλούμεθα ως νομολογιακό προηγούμενο που ισχύει πάντα στις διακρατικές νομισματοπιστωτικές συναλλαγές και επί τη βάσει αυτής διαπραγματευόμεθα.

Κανένα χρέος δεν εξοφλείται με κίνδυνο την επιβίωση ενός λαού. Τίποτα δεν είναι ισοδύναμο, κανένας τόκος και κανένα χρεωλύσιο, με τη ζωή ενός λαού. Αυτό είναι ο νόμος της ζωής και το αξίωμα της Ιστορίας. Όλα τ' άλλα είναι παραλλαγές δουλοκτησίας, εξανδραποδισμού και γενοκτονίας. Που ασφαλώς και δεν αρμόζει στον πολιτισμό μας.

Συμβούλιο του Λονδίνου 1953

Υπενθυμίζουμε τις αποφάσεις του Συμβουλίου του Λονδίνου του 1953 μεταξύ των νικητών συμμάχων και της ηττηθείσας Γερμανίας για την οικονομική σωτηρία της μεταπολεμικής Γερμανίας. Θα εξυπηρετείτο το χρέος της Γερμανίας σε μικρές δόσεις τοκοχρεωλυσίων μόνον εφ' όσον επετυγχάνετο ένας ικανός ρυθμός ανάπτυξης (ρήτρα οικονομικής ανάπτυξης). Και ταύτα μεσούσης της εφαρμογής του Σχεδίου Μάρσαλ, του οποίου τη μερίδα του λέοντος ελάμβανε ήδη από το 1948 η Γερμανία. Και θα εξακολουθούσε να λαμβάνει και στη συνέχεια με το Πρόγραμμα Αμοιβαίας Βοηθείας, πάλι Αμερικανικής εμπνεύσεως και στήριξης. Δεν πέρασαν πολλά χρόνια, άλλωστε, από το 1953 μέχρι σήμερα ώστε να πάθει αμνησία η Γερμανία και να ξεχάσει πώς ανορθώθηκε και με ποιούς χαριστικούς όρους εξυπηρέτησε το χρέος της προς τους διεθνείς δανειστές της. Δεν είναι πολλά τα χρόνια, άλλωστε, για να ξεχάσει το «κατοχικό δάνειο» και τις άλλες πολεμικές υποχρεώσεις της

προς την Ελλάδα. Αυτά είναι και παραμένουν πάντα, ως ο κορμός της πολιτικής και νομικής υπεράσπισης των δικαίων της Ελλάδας, τα απαραίτητα και πάντοτε επίκαιρα επιχειρήματα για την επιβίωση ενός λαού, του Ελληνικού. Γιατί, μ' άλλα λόγια, συμφωνία Λονδίνου για τη Γερμανία το 1953, και όχι Βρυξελλών το 2013 για την Ελλάδα, όταν μάλιστα η τελευταία δεν επετέθη κατά ουδενός ούτε σκότωσε κανέναν άμαχο ο στρατός της ποτέ;

Δήλωση - ομολογία: «Κάναμε λάθος»

Δεν μπορεί να μην είναι νομικώς και πολιτικώς αξιοποιήσιμη η δήλωση - ομολογία από πολλούς αξιωματούχους της τρόικας (ΔΝΤ, ΕΚΤ και Commission) ότι *«κάμαμε λάθος»*, *«δεν υπολογίσαμε σωστά την ύφεση και τους πολλαπλασιαστές της»*, *«τα μέτρα ήσαν πολλά και υπερβολικά»*. Αυτή είναι η νέα διαπραγματευτική βάση με τους αντισυμβαλλομένους μας. Το παλαιό αξίωμα του δικαίου των συμβάσεων ισχύει πάντα. Και εδώ. *«Ο εξ οικείου πταίσματος ζημιούμενος, ου δοκεί ζημιούσθαι»*. Δεν είναι δυνατόν να διατυπώνονται τέτοιες ομολογίες και να μην αξιοποιούνται. Την ώρα που χάνεται η χώρα. Που πεθαίνει ένας λαός. Είναι παράλογο εγωϊστικό ή εγωϊστικά παράλογο να θεωρείται ότι μπορεί να υπάρξει οδός για μοναχική διάσωση υπό την προστασία, παραδείγματος χάριν, μιας προστάτιδας δυνάμεως, χωρίς να επιδιώκεται η συγκρότηση μιας

συμμαχίας ή ενός κοινού μετώπου των ομοιοπαθών κρατών του Νότου. Αυτό δεν είναι επιλογή. Είναι αναγκαιότητα, στην οποία πρέπει τάχιστα, τίμια και ουσιαστικά να συμμορφωθούμε.

Εν κατακλείδι, θα ήταν ατελείς οι σκέψεις μου αν δεν εσημείωνα την αδήριτη ανάγκη για κάθαρση. Υπάρχουν πολλές «λίστες» – εκτός από την περιώνυμη «Λαγκάρντ» – που πρέπει τάχιστα και χωρίς κωλυσιεργίες να αναγνωσθούν, να ελεγχθούν και να αξιοποιηθούν, τόσο ως προς το φορολογικό τους νόημα και περιεχόμενο, όσο και ως προς το ποινικό και το της κάθαρσης κοινωνικό επιδιωκόμενο και απαιτούμενο. Αλήθεια, γιατί τόση αβελτηρία στην ουσία του προβλήματος δηλαδή στην αξιοποίηση των λιστών με στόχο της σύλληψη της φορολογητέας ύλης; Δεν είναι αυτοαποπροσανατολισμός η έγκληση και παραπομπή του υπευθύνου για την παραγωγή, αναπαραγωγή, αλλοίωση, πρόσκαιρη και όχι οριστική απώλεια ή απόκρυψη ενός εγγράφου – «στικακίου»; Τέλος πάντων. Όλα μπορεί να γίνουν. Φτάνει να έχουμε πίστη και ελπίδα. Και την ικανότητα να μη συγχέουμε το ουσιώδες με το επουσιώδες. Το δίκαιο με το πάθος. Την αλήθεια με τη συκοφαντική εκστρατεία. Εκτός από το αδιαμφισβήτητο κακό της φοροδιαφυγής, υπάρχει και το κακό της μικροκομματικής κερδοσκοπίας.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Αντί επιλόγου θα επικαλεσθώ κάποιες πολύ πρόσφατες «διαδικτυογέννητες» ειδήσεις - αναφορές που πολύ με συγκίνησαν, για την ομολογημένη από ξένους (και όχι από δικούς μας) αλήθεια τους:

Αρχαία Ελληνικά στην Ευρώπη

«Τα τελευταία χρόνια, το ενδιαφέρον για την ελληνική γλώσσα (και ιδιαιτέρως την αρχαία) έχει αυξηθεί κατακόρυφα στην Ευρώπη. Σε δέκα χώρες – μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης η διδασκαλία της αρχαίας ελληνικής αποτελεί μέρος του ωρολογίου προγράμματος στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Τα αρχαία Ελληνικά αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι του κύκλου των ανθρωπιστικών σπουδών σε πολλές χώρες. Είτε ως μάθημα υποχρεωτικό στα Γυμνάσια θεωρητικής κατεύθυνσης ή σε επιλεγμένα σχολεία είτε ως μάθημα επιλογής, τα Αρχαία Ελληνικά ξανακατακτούν την Ευρώπη.

Πριν από λίγα χρόνια ο Γάλλος υπουργός της Παιδείας (τότε) Ζακ Λαγκ ανακοίνωσε την επαναφορά της διδασκαλίας των αρχαίων ελληνικών στην γαλλική δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Η εξαγγελία

αυτή απεκάλυπτε το έντονο ενδιαφέρον για την γλώσσα του Σωκράτη, του Πλάτωνα, του Σοφοκλή, του Αριστοτέλη. Τα αρχαία Ελληνικά επέστρεψαν στις δύο τελευταίες τάξεις των Γυμνασίων της Γαλλίας μαζί με τα Λατινικά ως μάθημα επιλογής.

Στην Ολλανδία, το Λουξεμβούργο και την Πορτογαλία, όπου τα αρχαία Ελληνικά και η ελληνική λογοτεχνία διδάσκονται υποχρεωτικά (στα Γυμνάσια θεωρητικής κατεύθυνσης) οι ώρες διδασκαλίας φθάνουν κατά μέσον όρο τις 200 τον χρόνο, ενώ στην Ελλάδα είναι γύρω στις 250.

Εκτός από το αναθερμανθέν ενδιαφέρον που εκδηλώνεται για την αρχαία ελληνική γλώσσα στα ευρωπαϊκά σχολεία, μαθήματα αρχαίων ελληνικών υπάρχουν και στο πρόγραμμα πολλών γλωσσολογικών και φιλολογικών σχολών πανεπιστημίων της Ευρώπης. Υπάρχουν ειδικά τμήματα ελληνικών σπουδών με πολυετή παράδοση και η σημασία των αρχαίων Ελληνικών αναγνωρίζεται από ολοένα και μεγαλύτερο κομμάτι της παγκόσμιας επιστημονικής κοινότητας.

Ο Πήτερ Τζόουνς, καθηγητής Κλασικών Σπουδών στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, ο οποίος είχε αναλάβει το 1998 να συντάξει απλά μαθήματα αρχαίων Ελληνικών που προσφέρονταν από την εφημερίδα «Daily Telegraph» στους αναγνώστες της, έχει πει για την γλώσσα των προγόνων μας: «Οι

Έλληνες της Αθήνας του 5ου και του 4ου π.Χ. αιώνα είχαν φτάσει την γλώσσα σε τέτοιο σημείο, ώστε με αυτήν να εξερευνούν ιδέες όπως η δημοκρατία και οι απαρχές του Σύμπαντος, έννοιες όπως το θείο και το δίκαιο. Είναι μία θαυμάσια και εξαιρετική γλώσσα».

Στις 28 Φεβρουαρίου 2011 διαβάσαμε στον Τύπο ότι στο Πανεπιστήμιο Κορνέλ της Νέας Υόρκης υπήρχε από πολλά χρόνια Πρόγραμμα Νεοελληνικών Σπουδών. Πρόσφατα η ηγεσία του Πανεπιστημίου αποφάσισε να διακόψει το πρόγραμμα εξαιτίας της οικονομικής κρίσης. Αμέσως άρχισε η κινητοποίηση με κάθε τρόπο ομογενών και φιλελλήνων, καθηγητών και φοιτητών. Ομάδα φοιτητών κάνει συλλογή υπογραφών, για να ανακληθεί η απόφαση. Σημειωτέον, ότι το πρόγραμμα Νεοελληνικών Σπουδών στο Κορνέλ περιλαμβάνει την διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας, της Λογοτεχνίας και του Πολιτισμού.

Αρχαία Ελληνικά στα Δημοτικά της Αγγλίας

Ένθερμοι υποστηρικτές της αρχαίας ελληνικής αποδεικνύονται οι Άγγλοι, οι οποίοι αποφάσισαν, αρχής γενομένης από φέτος, να την εισαγάγουν στα σχολεία τους. Συγκεκριμένα, το μάθημα θα είναι υποχρεωτικό σε 13 δημοτικά σχολεία στην Οξφόρδη! Οι ίδιοι οι Άγγλοι, κοινοποιώντας την είδηση, ανέφεραν χαρακτηριστικά: Οι μαθητές θα διδάσκονται τη μητρική γλώσσα του Αρχιμήδη και του Ηροδότου .

Τα αρχαία ελληνικά περιλαμβάνονται στις ξένες γλώσσες, που θα διδάσκονται οι μαθητές στη Βρετανία από την ηλικία των επτά ετών, σύμφωνα με το νέο σχολικό πρόγραμμα που έθεσε προς δημόσια διαβούλευση η βρετανική κυβέρνηση και πρόκειται να τεθεί σε εφαρμογή από το 2014.

Η υποχρεωτική διδασκαλία των ξένων γλωσσών από τις πρώτες τάξεις του δημοτικού είναι μία από τις επτά μεταρρυθμίσεις που εισηγείται η βρετανική κυβέρνηση.

Οι μαθητές θα μαθαίνουν να διατυπώνουν ολοκληρωμένες προτάσεις με τη σωστή προφορά και να εκφράζουν απλές ιδέες. Ανάμεσα στις προτεινόμενες ξένες γλώσσες είναι τα αρχαία ελληνικά, τα λατινικά και τα μανδαρινικά.

Τραγούδια και ποιήματα θα χρησιμοποιηθούν ως εκπαιδευτικά εργαλεία που θα φέρουν σε επαφή τους μαθητές με τη γλώσσα, δια μέσου της αποστήθισης».

«Ευχαριστούμε Ελλάδα, κληρονομιά μας»

Τον γύρο του κόσμου μέσω του διαδικτύου κάνει το πρόσφατο βίντεο που γύρισαν Ισπανοί μαθητές και καθηγητές στην πόλη Μούρθια, ευχαριστώντας την Ελλάδα για όλα όσα τους έχει προσφέρει στον πολιτισμό τους, στην γλώσσα τους και γενικώς στην καθημερινή τους ζωή.

Στο βίντεο που τιτλοφορείται «**Ευχαριστούμε Ελλάδα, κληρονομιά μας**» αναφέρουν τα εξής:

«Εγώ γνωρίζω την κληρονομιά μου. Η Ελλάδα είναι παρούσα σε πολλές πτυχές της καθημερινής μας ζωής. Μπορεί να μην το ξέρεις αλλά μιλάς πολύ περισσότερα Ελληνικά από όσα νομίζεις.

Ευχαριστούμε την Ελλάδα:

Για τα γράμματα, το αλφάβητο, τα μαθηματικά, την ιστορία, τις Θερμοπύλες, την Σπάρτη, την Τροία, την φιλοσοφία, τη λογική, τον Πλάτωνα, τον Σωκράτη, την διαλεκτική, την βιβλιοθήκη, τις φωτοτυπίες (φως), τη μουσική – την τέχνη που χρησιμοποιούσαν οι Μούσες – το πεντάγραμμο, τον τόνο και το ημίτονο, το τρίαθλο, το δέκαθλο, τον Μαραθώνιο, την Ολυμπιάδα, την δισκοβολία, τον ακοντισμό, την ιατρική και τους όρους της όπως ανατομία, βρογχίτιδα, βρογχοσκόπιο, λευχαιμία, τραχειοτομία, φαρυγγίτιδα, αρθρώσεις, ρινοπλαστική, ακτινογραφία. Ευχαριστούμε για την αστρονομία, για τη Δημοκρατία, για τον Παρθενώνα, για το κρασί, για τον θεό Διόνυσο, για τους μύθους, για το Ωμέγα και για την τεχνολογία. Ευχαριστούμε για την χημεία, για την φυσική, για την αρχαιολογία, για το άτομο, για την βιολογία, για τη μηχανική, για την γεωγραφία, για την ποίηση, για το θέατρο.

Ευχαριστούμε πολύ, με τρέλλα! Ευχαριστούμε, Ελλάδα, κληρονομιά μας!». –

Κράτησα ως επίλογο τις παραπάνω αναφορές όχι μόνον για τη συγκίνηση που μου προκάλεσαν, αλλά και για τον πρόσθετο λόγο ότι πιστεύω πως τα ανθρώπινα δεν επιμερίζονται. Είναι όλα ένα. Μια ενότητα. Οικονομικά, κοινωνικά, εθνικά, πολιτικά, πολιτιστικά και ούτω καθεξής. Μια ενότητα αλληλοεπηρεαζομένων ουσιών. Στα χρόνια της ψευδαισθησιακής και παρακμιακής ευμάρειας πιστέψαμε πως αν και εφ' όσον τα οικονομικά μας πήγαιναν καλά, όλα τ' άλλα θα ακολουθούσαν. Μπορεί να συνέβη και έτσι. Αλλά καταπτωτικά. Σήμερα, πάλι, πρέπει να απορριφθεί πάση δυνάμει και από όλους μας το βάρβαρο και απάνθρωπο δόγμα των τραπεζολογιστών που λέει: *όποιος χρωστάει* (άνθρωπος, λαός, κράτος) *είναι ανάξιος να ζει*. Όχι. Χίλιες φορές όχι. Όσο μένουμε άνθρωποι. Και όσο μένουμε Έλληνες. Και αν τα οικονομικά μας είναι σε φθίση, όπως σήμερα, θα αντλήσουμε δυνάμεις από την ιστορική ανάμνηση και την αλήθεια του ίδιου μας του εαυτού. Έχει ξαναγίνει αυτή η σωτήρια μέθοδος πολλές φορές στην Ιστορία μας. Τώρα είναι και πάλι ανάγκη και επιταγή να επαναληφθεί. Αυτό μας υπενθυμίζουν οι φίλοι του Διαδικτύου με τα όσα αναρτούν εκεί για τη γλώσσα την Ελληνική και για τον Πολιτισμό μας. Ίσως έχουν λόγο υπάρξεως και επιβίωσης οι Έλληνες. Παρά τις απόψεις της τρόϊκας!

